

Hans Richter

Early film works/ Obair Fiilm Tràth

10 Lùnasdal – 14 Sultain 2014

Fosglaidh taisbeanadh Hans Richter: Early Film Works aig Institùd Ealain Ùr-nodha na Gàidhealtachd air DiDòmhnaich 10 Lùnasdal, 2-5fsg.

B'e duine iomraiteach ann an ealain avant-garde tràth san fhicheadaimh linn a bh'ann an Hans Richter, agus thug a mhodh-obrach a bha tric co-obrachail, soillearachadh air fòcas is cùraman ealain ùr-nodha: dh'obraich e le figirean leithid Duchamp, Malevich, Man Ray, Mies van Der Rohe agus Theo van Doesburg. Fear de na buill a chur air stèidh Zürich Dada bha e cuideachd gu mòr an sàs ann an Co-structuralachd agus De Stijl, a thuilleadh air Eas-prèseanais agus Os-fhireachas. Chaidh cur air gur e 'cultural Bolshevik' a bh'ann agus obair a chur ri taisbeanadh churta Degenerate Art ann an 1937, chaidh fhuadach às a' Ghearmailt leis na Nàsach, mu dheireadh a' còmhnaidh ann an Ameireaga far an do lean e ag obair ann am fiilm is a' peantadh agus bha e na thidsear brosnachail mus deach e na Stiùiriche air Institute Film Technique aig City College ann an New York.

Tràth anns na 1920an chur Richter air bhonn iris Cho-structuralach a thug buaidh mhòr, *G: Materials for Elemental Form-Creation*. Bha *G*, a' seasamh airson *Gestaltung* (a' cur ann an cruth), a' gabhail beachd air oibseactan beatha làithcheil a thuilleadh air na pròiseasan a chleachdar gus na nithean sin a chruthachadh, beachd gum bheil iad a' cheart cho cudromach taobh a-staigh lionadh is treabhadh a' chruthachaidd; pròiseas leantainneach cuir an cruth. Dh'fheuch *G* togail à tiùrr a làin seo cànan cruth, ag obair eadar nàdar agus an saoghal a chruithicheadh le mac an duine, a dh'faodadh an uair sin a bhith air a chur gu feum airson ar n-àrainn fiosaigeach agus cultarail a thogail le amas cinnteach.

A' cumail ri modh rannsachaidh saidheansail de ur tuigse air cruth, a' cur seirm air 'faireachdainn' agus a' leasachadh tro thìde, rinn an obair seo sgrùdadh air comas fiilm üidh a thogail tro chluich easgaidh eileamaidean, agus dh'iarr e soillearachadh a dhèanamh air ur n-aithne air na cruthan dùileach a chì sinn.

'S e Rhythmus 21, aon de na fiolmaichean eas-chruthach as tràithe, air a dhèanamh ann an 1921 agus a-nis air a mheas mar fiilm clasaigeach avant-garde, a' dearbhadh an dealas a bh'air Richter gus comasan 'àrainneachdan foirfe' a sgrùdadh, gu h-àraid ann am fiilm agus tha e na phriomh phàirt dhen taisbeanadh seo aig HICA. Lèimh ri Rhythmus 21, tha taisbeanadh *Early Film Works / Obair Fiilm Tràth* a' foillseachadh na fiolmaichean as cudromache aig Richter tro bhiliadhnaichean bheòthail na 1920an, a' toirt stiùir tro obair 'eas-chruthach' agus rannsachadh cruth, gu gabhail a-steach dealbhan camara agus toiseach stoidhle aithriseach. Tha an obair an dà chuid a' lorg brigh bàrdachail agus brigh 'neo-sheanchasail a dh'faodadh a bhith aig fiilm, gus coimhead gu dlùth air an ath-amhairc a shir Richter; ath-chruthachadh air ur tuigse air farsaingeachd 'fànas-tìm' no 'space-time'.

Tha HICA a' leantainn a' cnuasachadh buaidh luchd-ealain leithid Hans Richter air ealain ùr-nodha, agus a' toirt thugaibh am pròiseact seo ann an dàimh leis an ath thaisbeanadh a tha fainear dhan ghailearaidh: Alexander agus Susan Maris, a' fosgladh anns an t-Sultain 2014. Tha an dà thaisbeanadh seo a' toirt fo ur chomhair beachdachadh eachdraidheil is ùr air seagh 'dùileach', a' ceasnachadh mar a dh'faodadh tuigse air nithean dùileach, nochdadh ann an obair ealain; ciamar a dh'faodadh e buaidh a thoirt air mar a thuigeas sinn cruth agus 'uile-choitcheanas chomas-gniomh beatha air fad'. Tha brigh sònraichte air a thoirt dhan chnuasachadh seo le HICA a bhith a' cur air dòigh na pròiseactan seo, air sgàths nàdar agus suidheachadh a' ghailearaidh.

Chaidh taic a chur ris le a' Chrannachur Nàiseanta tro Alba Chruthachail, Goethe-Institut Glaschu, agus The Hope Scott Trust.

Airson tuilleadh fiosrachaidh agus dealbhan cuir fios gu Geoff Lucas no Eilidh Crumlish aig: